

Nr 737

Av herr Nelander m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 101, angående stiftskansliernas organisation m. m.

Svenska diakonsällskapet har alltsedan 1898 vid Sköndalsinstitutet utbildat diakoner och socialarbetare för såväl kyrklig som samhällelig tjänst. Institutet har i dag fyra olika utbildningslinjer, nämligen en social linje för samhälleligt och kyrkligt socialt arbete, en församlingslinje för utbildning för församlingsarbete med särskild betoning lagd på ungdomsledarskap, en kyrkokameral linje avsedd för utbildning av kyrkligt administrativ personal samt fr. o. m. föregående är en kyrkomusikalisk linje för utbildning av kyrkokantorer. I fråga om kursernas omfattning och uppläggning hänvisas till bilaga.

Under framför allt de senaste tio åren har denna utbildningsverksamhet ökat. År 1948 fick utbildningen officiellt erkännande, då riksdagen beviljade ett stipendieslag för nämnda utbildning å 10 000 kronor. Detta officiella erkännande bekräftades ytterligare år 1953, då institutet genom kungl. kungörelse (SFS 626) angående vidgat tillträde till högre studier upptogs bland de däri nämnda skolorna och instituten. Herr statsrådet och chefen för kungl. ecklesiastikdepartementet utser inspektor för skolan. Ovannämnda kyrkomusikaliska linje har genom kungl. kungörelse 1959, nr 370 § 12, erhållit auktorisation och står under Kungl. musikaliska akademiens inspektorat.

Kungl. Maj:t har sedan genom kungl. kungörelse 1956, nr 605, tillerkänt studerande rätt till stipendier enligt gängse normer. Kungl. arbetsmarknadsstyrelsen har i en undersökning, redovisad i Arbetsmarknadsinformation, serie S, nr 6/1959, också understrukit Sköndalsinstitutets betydelse i olika avseenden. Att de vid Sköndalsinstitutet utbildade vunnit allmänt erkännande framgår icke minst därav att efterfrågan på dem är synnerligen stor.

Institutet har för närvarande 160 elever på de olika linjerna. Det beräknar att fr. o. m. höstterminen 1960, då ett nytt elevhem skall tagas i bruk, kunna öka detta elevantal ytterligare. Antalet elevansökningar är för närvarande mycket stort. Endast ca 50 procent av antalet sökande har kunnat beviljas inträde.

Eleverna bor på internat och betalar för närvarande för kost och logi 255 kronor per månad. Institutet har hittills lämnat kostnadsfri undervisning. Endast en kursavgift för skrivmateriel m.m. uttages å 100 kronor per termin. De flesta elever är helt medellösa eller utan nämnvärda inkomster, varför en avgift motsvarande undervisningskostnaderna skulle vara omöjlig att ut-

taga. För utbildningskostnaderna erhåller Sköndalsinstitutet en rikskollekt, som ger c:a 100 000 kronor per år. De totala utgifterna för år 1959 uppgick till 516 600 kronor, varav själva lärarkostnaderna uppgick till 232 900 kronor. Sköndalsinstitutet hade år 1959 ett underskott å 120 000 kronor och året dessförinnan ett underskott å 149 000 kronor. Dessa belopp har diakonsällskapet ingen annan möjlighet att täcka än genom extra insamlingar samt inteckningslån i sin fastighet. I fråga om lärarlöner för de olika linjerna hänvisas till bilaga. För läsåret 1959/60 uppgår lönerna för fast anställda lärare till 148 440 kronor samt arvoden till andra föreläsare till 62 010 kronor. ATP-avgifterna utgör 6 313 kronor.

Då det är omöjligt för diakonsällskapet att i längden under sådana förhållanden bedriva undervisningen, och då det blir allt svårare att insamla medel till ett sådant ändamål, som av allmänheten uppfattas som en samhällsangelägenhet, synes det naturligt att diakonsällskapet erhåller medel från det allmänna för bekostande av lärarlönerna vid nämnda institut. Enskilda institutioner — med mycket få undantag — erhåller bidrag för sin verksamhet från det allmänna.

Med hänsyn till ovan angivna synpunkter och Sköndalsinstitutets betydelse för samhällets utbildningsverksamhet får vi hemställa,

att riksdagen måtte

- a) bevilja Svenska diakonsällskapet för budgetåret 1960/61 ur kyrkofonden (prop. 101) ett anslag av 50 000 kronor samt
- b) att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t förordar att bidrag till lärarlönerna i fortsättningen i största möjliga utsträckning får utgå efter samma normer som för övriga jämförbara enskilda utbildningsanstalter.

Stockholm den 24 mars 1960

Eric Nelander

Ernst V. Staxäng

Åke Zetterberg

Yngve Hamrin

David Svenungsson

J. Onsjö

Evert Svensson
Kungälv

Olof Hammar

Axel Rubbestad

Axel Gustafsson

Harald Hallén

Edvin Gustafsson
i Bogla

Einar Rimmerfors

Bilaga 1

Sköndalsinstitutets utbildning omfattar:

a) *En allmän inledande kurs*. Denna omfattar sju månader och ger en grundläggande utbildning i samhällskunskap, kristendoms-kunskap, psykologi och andra ämnen. Den utgör ungefär en utvidgad tredje årskurs vid folkhögskola och vill bereda eleverna för den kommande fackutbildningen.

b) *Fackutbildning* efter olika linjer. Tillträde till fackutbildningen erhåller den som avlagt studentexamen eller realexamen efter viss komplettering eller ovan angivna allmänna inledande kurs. För tillträde vid den musikaliska linjen och den kyrkokamerala linjen finns speciella inträdesfordringar.

Fackutbildningen sker efter endera av följande linjer:

- 1) församlingslinjen
- 2) sociala linjen
- 3) kyrkokamerala linjen
- 4) kyrkomusikaliska linjen.

1) *Församlingslinjen* utbildar för olika slag av församlingsarbete, *framför allt ungdomsledarskap*. De examinerade på denna linje går oftast ut i det direkta ungdomsarbetet.

Denna linje meddelar undervisning i kristendoms-kunskap, barn- och ungdomspsykologi, sociala ämnen, musik m. m. samt praktiska metodiska övningar av olika slag i församlings- och ungdomsarbete. Utbildningen omfattar tre år.

2) *Den sociala linjen* ger en utbildning som motsvarar utbildningen på den sociala linjen vid de allmänna socialinstituten. Den har samma kompetens. De examinerade från denna linje går ut i såväl kyrkligt som samhällsligt socialt arbete. Utbildningen omfattar tre år.

3) *Kyrkokamerala linjen* vill ge en utbildning för kyrkligt administrativt arbete. Därmed avses dels rent förvaltningsmässigt arbete och dels folkbokföringsarbete. Utbildningen är två-årig och omfattar utom en del allmänbildningsämnen, högre kurs i bokföring, kyrkolagstiftning, kyrkogårdsförvaltning, fastighetsförvaltning, folkbokföring och därmed sammanhängande lagstiftning m. m.

4) *Kyrkomusikaliska linjen* utbildar kyrkokantorer enligt kungl. kungörelsen den 8 maj 1959 (SFS 370/1959). Den har dels en rent kyrkomusikalisk utbildning och dels en pedagogisk utbildning med hänsyn till kyrkokantorernas uppgifter att meddela fri musikundervisning.

Ämnena är orgelspelning, piano, sång, harmonilära, dirigering, kyrkokunskap m. m. Denna utbildning är ettårig.

Utbildningen vid den kyrkomusikaliska linjen beräknas kunna kombineras även med utbildningen vid någon av de övriga linjerna.

Sköndalsinstitutet är uppbyggt med ett mindre antal fasta lärare och ett större antal specialister såsom föreläsare. De fasta lärarna ger grundutbildningen medan föreläsarna ger specialutbildningen.

Samtliga fasta lärare är akademiker och föreläsarna utgöres av fackmän inom här berörda områden, sociala, medicinska, musikaliska osv.

I nedan angivna lönekostnader är icke upptagen direktors lön, som ekonomiseras delvis genom diakonanstaltens övriga verksamhet. Icke heller är några förvaltningskostnader upptagna, utan endast de direkta undervisningskostnaderna.

*Förteckning över lärare och lärarlöner vid Sköndalsinstitutet
Läsåret 1959—1960*

Fasta lärare:	Löneklass:		
Studierektor	24	27 144:—	
Sociallärare	21—24	27 144:—	
Lärare	21	23 244:—	
Lärare i humaniora	21	23 244:—	
Lärare o. bibliotekarie (½)	21	11 622:—	
Musiklärare	21	23 244:—	
Praktikantledare (¾)	15	12 798:—	148 440:—

Arvoden till föreläsare

Allmänna kursen	254 timmar		
Introduktionskursen	110	„	
Församlings- och sociala linjerna	743	„	
Kyrkokamerala linjen	400	„	
Kyrkomusikaliska linjen	560	„	
	2 067	„	à 30:—
			62 010:—
Pensionsavgifter till ATP			6 313:—
		Kronor	216 763:—